

1 Storresolusjon: Bedre lokalsamfunn med Høyre

2 Innledning

3 Norske fylker og kommuner står overfor en rekke utfordringer i tiden som kommer, men
4 samtidig store muligheter til å skape vekst, konkurransekraft, gode velferdstilbud og
5 bedre lokalsamfunn.

6 Handlingsrommet i økonomien blir mindre, noe som fører til reduksjon i frie inntekter, og
7 strammere budsjetter. For å fortsatt kunne levere gode kommunale tjenester må det
8 arbeides med å forbedre og effektivisere tjenestene, og øke inntektsgrunnlaget gjennom
9 en aktiv næringspolitikk.

10 Høyre mener at generalistkommunesystemet er et godt utgangspunkt for utvikling av
11 kommunesektoren. Det betyr at alle kommunene har de samme oppgavene uavhengig
12 av størrelsen på, og antall innbyggere i kommunen. Det bringer samtidig med seg noen
13 utfordringer da det er store forskjeller mellom kommunene. For å gjennomføre dette er
14 det viktig å videreføre kommunereformen for å få større og mer robuste kommuner med
15 tilgang på god fagkompetanse.

16 Høyre mener på et prinsipielt grunnlag at fylkeskommunen må legges ned og at det
17 holder med to forvaltningsnivåer i Norge: stat og kommune.

18 Fylkene og kommunene må de kommende årene håndtere det grønne skiftet, utdanne
19 og tiltrekke seg kompetanse og arbeidskraft, og utvikle et aldersvennlig og inkluderende
20 samfunn. Dette krever løsninger som setter menneskene først og gir alle like muligheter
21 til å lykkes.

22 I årene fremover vil det bli sterkt press på velferdstjenestene i kommunene. En aldrende
23 befolkning og færre unge i yrkesaktiv alder vil gi noen særlige utfordringer. Da er det
24 viktig at vi lar alle gode krefter få bidra til det beste for innbyggerne.

25 Oppgaver løses best av de som kjenner de lokale forholdene og som påvirkes mest av
26 beslutningene som tas. For at innbyggere over hele landet skal få tilgang på gode
27 tjenester, må alle kommuner være i stand til å levere tilpassede tjenester av god kvalitet.

28 Da må kommunene oppleve et stort lokalt handlingsrom og tydelig myndighet til å ta valg
29 sammen med, og på vegne av sine innbyggere.

30 Mange sliter med å komme inn på boligmarkedet. Boligpriser, renter og bokostnader
31 øker. Det bygges ikke nok i flere byer og vekstområder, samtidig som strengt regelverk,
32 rigide reguleringer og mangel på tilgjengelig areal for å bygge boliger gjør at det tar lang
33 tid å bygge, og prisen blir høyere. Kommunesektoren sitter på mange av de viktigste
34 virkemidlene for å løse utfordringene og øke regulerings- og byggetempoet.

35 Et av de største skillene i samfunnet går mellom de som har, og ikke har jobb. Gjennom
36 en god utdannings- og kompetansepolitikk og en effektiv integrering som leder til jobb og
37 selvstendighet bidrar til at alle kan leve sitt beste liv og sikre bærekraft i økonomien.

38 God styring og ledelse av kommunene

39 Kommunene må få mer frihet til å løse oppgavene de har ansvar for. Detaljerte statlige
40 krav og forventninger går utover kommunenes handlingsrom og mulighet til å levere
41 tjenester tilpasset innbyggernes behov.

42 Kommunereformens intensjon er å styrke kommunene, øke det lokale selvstyret og sørge for at
43 flest mulig oppgaver løses nær innbyggerne. Høyre vil ha kommuner som setter mennesker
44 foran system, og prioriterer løsninger som gjør hverdagen enklere for innbyggere og næringsliv.
45 Kommunene skal ha en ansvarlig og forutsigbar økonomisk styring.

46 Høyre vil:

- 47 • at kommunene må få flere insentiv for god og effektiv drift.
- 48 • bruke anbudsprosesser mer effektivt.
- 49 • åpne for at kommunene som ønsker det kan innføre en "turistskatt".
- 50 • fortsette kommunereformen og avvikle fylkeskommunen.
- 51 • sørge for at kommunen oppfattes som en positiv medspiller gjennom å møte
52 utviklere og søkere med en konstruktiv holdning, effektiv saksbehandling,
53 forutsigbarhet og avklaringer av problematiske forhold tidligere i søknadsløpet.
- 54 • at innbyggere og andre interessenter må sikres tidlig medvirkning i
55 utbyggingsprosjekter.
- 56 • at det innføres en maksfrist for saksbehandling.
- 57 • styrke den lokale selvbestemmelsen over egen (by)utvikling.

- 58 • videreutvikle samhandlingsreformen for at tjenester skal kunne leveres nærmere
59 innbyggeren.

60 **En politikk for utvikling av distriktene og byene**

61 Norge er et langstrakt land med mangfoldige ressurser, som har tjent oss godt i alle tider.
62 Folk bor der det finnes ressurser og tjenester, slik skal det fortsette å være også i
63 fremtiden. Høyre vil ha vekst og utvikling i hele Norge. Spennende arbeidsplasser, gode
64 velferdstjenester og satsing på samferdsel er forutsetningen for attraktive lokalsamfunn.

65 Mye går bra i distrikts-Norge, men flere distriktskommuner opplever fraflytting, og en
66 hovedutfordring for distriktsnæringslivet er mangel på kompetent arbeidskraft til å fylle
67 jobbene som er der. Det er viktig å sikre desentraliserte og fleksible utdanningstilbud av
68 høy kvalitet, og attraktive lokalsamfunn med gode velferdstjenester.

69
70 En tydelig trend i befolkningsutviklingen i Norge, og verden, er sentralisering og
71 urbanisering. Det vil si at innbyggerne i stadig større grad bor nærmere hverandre og
72 flytter inn til byområder og tettsteder. Dette er en trend som har foregått over lang tid,
73 helt siden begynnelsen av 1800-tallet. Veksten i innbyggerne i disse områdene tar med
74 seg både muligheter og utfordringer. I distriktsområder kan dette føre til demografiske
75 endringer gjennom en sterk vekst i antall eldre og en begrenset vekst eller nedgang i
76 yngre aldersgrupper.

77 De største hindrene for vekst og verdiskaping er høye skatter, omfattende reguleringer,
78 uforutsigbare rammevilkår og mangel på riktig kompetanse. Skal vi legge til rette for at
79 det skapes flere jobber må vi gjøre noe med det som bedriftene opplever som hindringer.
80 Høyre ønsker et næringsliv som blomstrer over hele landet.

81 Høyre vil:

- 82 • fortette utbyggingen rundt kollektivknutepunkter gjennom å bygge høyere hus.
- 83 • oppfordre kommuner til å gjennomføre lokale områdesatsinger i områder der
84 utfordringer vokser frem.
- 85 • fjerne leilighetsnormen og myke opp byggt teknisk forskrift for å tillate flere og
86 mindre leiligheter i egnede områder, herunder sentrumsområdet, bydelssentra og
87 områder rundt universitet, høyskoler og fagskoler.
- 88 • det skal legges til rette for nye boligkjøpermodeller som for eksempel leie-til-eie-
89 og deleie.

- 90 • når kommunen ikke behandler byggesakssøknader innen fristen, skal
- 91 byggesaksgebyrene reduseres betraktelig.
- 92 • ha en aktiv stedsutvikling for mer levende bydeler og tettsteder med lett tilgjengelige
- 93 helhetlige funksjons- og servicetilbud i nærmiljøene. Det skal sikres en god variasjon av
- 94 boliger, næring, sosiale formål og offentlig tilgjengelighet i nye prosjekter.
- 95 • legge til rette for utbygging av digital infrastruktur og utvikling av ny
- 96 kommunikasjonsteknologi, som reduserer avstandsulempet i distriktene.

97 **Skole og oppvekst**

98 En god og trygg barnehage med kompetente ansatte er viktig for barns trivsel og
99 utvikling. Barnehagen er en viktig omsorgsarena, og en arena for å lære gjennom lek.
100 Foreldre skal være sikre på at barna trives og får god utvikling. Tidlig innsats starter i
101 barnehagen og vi må sørge for at flere barn får mulighet til å delta i barnehagen.

102 Skolen skal være preget av en kultur for læring, hvor alle kan lykkes uavhengig av bakgrunn. Alle
103 elever skal møte kvalifiserte lærere som gir undervisning av høy kvalitet og bidrar til at alle barn
104 trives og opplever mestring, læringsglede og kan oppfylle sitt potensial. Alle barn skal kunne
105 lese, skrive og regne skikkelig når de går ut av grunnskolen.

106 Med Høyre i regjering ble det gjennomført et løft for tidlig innsats, læreres kompetanse og
107 yrkesfagene. Et av de viktige neste stegene er en fornyelse av ungdomsskolen, gjennom å gjøre
108 den mer praktisk og variert, og forberede elevene bedre til videregående opplæring.

109 Fortsatt er det for mange som begynner på ungdomsskolen uten å kunne lese og skrive
110 skikkelig. 1 av 4 elever på 8.trinn i ungdomsskolen kan ikke lese skikkelig, og nesten 1 av
111 3 mangler grunnleggende kompetanse i matematikk. Hvis ikke ungdomsskolen retter opp
112 dette, vet vi at disse elevene vil slite med å fullføre videregående.

113 Selv om over 5000 flere elever fullfører videregående nå, sammenlignet med 2013, er
114 det fremdeles tusenvis som hvert år ikke fullfører. Fullført videregående opplæring er
115 inngangsbilletten til videre studier, arbeid og et godt og aktivt liv.

116 Det er for store kvalitetsforskjeller mellom skoler, kommuner og fylker. Det kan være flere år med
117 læring som skiller elever på ulike skoler. Det gir mange elever et dårlig utgangspunkt og vil gi
118 dem utfordringer i møte med videre skole og arbeid. Kommuner og fylkeskommuner som
119 skoleeiere er ansvarlig for kvalitet og innhold i tilbudet til elevene.

120 Elever med utviklingshemming styres i dag i for stor grad mot studiespesialisering, og
121 opplever å ikke mestre skoleløpet. I Østfold og Vestfold har de jobbet målrettet for at

122 elever kan være lærekandidater som et alternativ. Da kan de få kompetansebevis, som
123 et alternativ til fagbrev, og står dermed bedre rustet til å jobbe i varig tilrettelagt arbeid,
124 eller i ordinær virksomhet med tilpasset oppfølging.

125 Høyre vil:

- 126 • styrke laget rundt eleven og inkludere flere fagmiljøer, yrkesgrupper og
127 kompetanser inn i, og rundt skolen for å støtte opp under elevenes behov og
128 styrke miljøarbeidet generelt.
- 129 • styrke laget rundt rektor og avlaste rektor for administrative oppgaver slik at rektor
130 kan være en synlig og pedagogisk leder.
- 131 • sikre at plikten til samarbeid mellom barnehager og skoler følges slik at
132 overgangen for barna blir god.
- 133 • likebehandle offentlige, ideelle og private barnehager for å sikre mangfold i
134 tilbudet og forutsigbare og rettferdige rammevilkår.
- 135 • sikre at familier med rett til redusert barnehageavgift automatisk også gis rett til
136 reduserte kostpenger og eventuelle andre utgifter tilknyttet barnehagen.
- 137 • sørge for et mangfoldig barnehagetilbud, gjennom å legge til rette for mer fleksible
138 åpningstider i barnehagen og sikre et godt samarbeid mellom barnehager i
139 kommunen slik at det alltid er en barnehage som er åpen i ferier.
- 140 • prioritere tidlig innsats gjennom hele skoleløpet og sikre at retten til
141 intensivopplæring i lesing, skriving og regning oppfylles.
- 142 • styrke og samle rådgivnings- og karriereveiledningstjenesten, og innføre krav til
143 kompetanse hos rådgivere i skolen.
- 144 • gjeninnføre lærerspesialistordningen og etablere flere karriereveier i skolen for
145 lærere som brenner for god undervisning i klasserommet.
- 146 • sikre at alle lærere som skal undervise i fagene oppfyller de ordinære kravene til
147 fordypning i norsk, matte og engelsk og prioritere etter- og videreutdanning innen
148 disse fagene.
- 149 • prioritere veiledningsordningen for nytilsatte nyutdannede lærere.
- 150 • innføre et nasjonalt fraværsregister og gi skolene plikt til å følge opp elever fra
151 første fraværsdag i grunnskolen gjennom klare rutiner og planer for
152 fraværsoppfølging og -forebygging.
- 153 • styrke lærekandidatordningen og oppfordre fylkeskommuner til å ta inspirasjon av
154 Østfold- og Vestfoldmodellen.

- 155 • at flere kommuner og fylkeskommuner prøver ut ordningen med en
156 “mobbeknapp”, en elektronisk varslingskanal for elever, foresatte og ansatte, etter
157 erfaringene og modell fra Ålesund.

158

159 **Mangfold og integrering**

160 Integrering er en viktig oppgave for kommunene. For Høyre er det et sentralt mål at
161 foreldrenes bakgrunn ikke skal ha noe å si for de mulighetene den enkelte får i livet. Alle
162 barn skal ha like muligheter til å lykkes, og sikres et grunnlag for å klare seg godt videre i
163 livet. Gode og trygge oppvekstvilkår for barn og unge vil bidra til å forebygge
164 radikalisering og ekstremisme.

165 Barnehagen er en viktig arena for inkludering og læring. Selv om andelen innvandrere
166 som går i barnehage går opp, er andelen fortsatt lavere enn for befolkningen for øvrig.

167 En god skole er det blant de viktigste tiltakene for å utjevne sosiale forskjeller.
168 Integreringspolitikken må sikre at flere får formell kompetanse som gir grunnlag for en
169 varig tilknytning til arbeidslivet og sikre rekruttering og integrering av arbeidsinnvandrere.

170 Høyre vil:

- 171 • prioritere å styrke fritidstilbudet til ungdom og innvandrere i områder med
172 levekårsutfordringer, for eksempel møteplasser, sommerjobber, fritidsklubber og
173 fritidsaktiviteter, gjerne gjennom frivilligheten.
- 174 • stimulere til et mangfoldig og tilrettelagt kultur- og idrettstilbud som bidrar til at
175 flere får delta lengre i idretten, friluftsliv og i frivilligheten.
- 176 • forvente at kommunene samarbeider med næringslivet for å skape
177 fadderordninger for å inkludere arbeidsinnvandrere i lokalsamfunnet. Dette kan
178 også organiseres gjennom frivillige organisasjoner.
- 179 • øke andelen barn i barnehage blant barn av innvandrere, for eksempel gjennom
180 oppsøkende og informerende virksomhet.
- 181 • at kommunene aktivt benytter seg av ordningen med integreringskontrakt.
- 182 • at kommunene utarbeider egne planer for å forebygge og bekjempe rasisme og
183 diskriminering.
- 184 • oppfordre kommuner til å inngå samarbeidsavtaler med bedrifter for å inkludere
185 flere innvandrere i arbeidslivet.

- 186 • at kommunen og politiet har et tett samarbeid for å følge opp vold og negativ
187 sosial kontroll i kommunen, for eksempel gjennom politirådene.

188 **Pasientenes helsetjeneste**

189 Primærhelsetjenesten er førstelinjen i helse- og omsorgstjenesten og skal skape grunnlaget for
190 forebygging og tidlig innsats. Alle skal få god og riktig hjelp når man trenger det. Høyre mener det
191 viktigste i helse- og omsorgstjenesten er pasienten, ikke systemet, eller om det er det offentlige
192 private eller ideelle som leverer tjenestene. Høyre vil utvikle helse- og omsorgstjenester med god
193 kvalitet og vil at pasienten skal ha mer valgfrihet og forutsigbarhet.

194

195 Fastlegen er en av bærebjelkene i helse- og omsorgstjenesten. Antall pasienter som står uten en
196 fastlege har økt betydelig de siste årene. Det er viktig å bidra til en stabil fastlegeordning og at
197 det er attraktivt å være fastlege. Høyre mener at fastlegeordningen må være tilgjengelig,
198 kompetent og moderne, til det beste for pasienten. Det er også viktig at fremtidens
199 fastlegeordning kan tilby tverrfaglig oppfølging av mennesker med sammensatte behov.

200

201 Høyre vil:

- 202 • legge bedre til rette for organisert eller egenorganisert fysisk aktivitet i nærmiljøet.
- 203 • utvide ungdomshelsestasjonens lavterskeltilbud, etablere flere helsetilbud eller
204 sette av egne helsestasjonstider for gutter.
- 205 • at kommunestyrene årlig behandler en rapport om tilstanden i helse- og
206 omsorgstjenesten, der både brukerundersøkelser, objektive kvalitetsindikatorer og
207 brukertilfredshet måles.
- 208 • beholde hele, faste stillinger som hovedregel og utvikle arbeidstidsbestemmelser
209 som gjør at flest mulig kan jobbe i hele og faste stillinger, særlig i offentlig sektor.
- 210 • ha en tydeligere oppgavefordeling mellom leger, sykepleiere og annet personell.
- 211 • sørge for bedre samarbeid mellom kommuner og sykehus om habilitering og
212 rehabilitering, men også med frivilligheten om lavterskeltilbud.
- 213 • legge til rette for mangfold blant tjenestetilbydere og sikre pasientene og
214 brukernes valgfrihet.
- 215 • at alle innbyggere som har behov for det har tilgang på et kommunalt lavterskeltilbud
216 innenfor psykisk helse, enten i egen kommune eller i samarbeid med andre kommuner.
- 217 • at innbyggerne skal ha tilbud om digital oppfølging ved behov.
- 218 • videreutvikle primærhelseteam ved å åpne for tverrfaglige praksiser som også
219 inkluderer psykolog, fysioterapeuter og andre helseprofesjoner.

- legge bedre til rette for at leger kan gjennomføre sin allmennlegespesialisering i samarbeid med eller hos privat leverandører.

222 **Aldersvennlige lokalsamfunn og en god eldreomsorg**

223 Vi lever lengre og vi blir flere eldre. De neste 30 årene vil antallet mennesker over 70 år
224 bli doblet. Det gjør at vi må ha løsninger som tilrettelegger for å skape et mer
225 aldersvennlig samfunn og en god eldreomsorg. For Høyre handler det å skape et mer
226 aldersinkluderende samfunn om hva vi som samfunn kan gjøre for at hver enkelt skal
227 kunne bruke sine ressurser og være sjef i eget liv – også i alderdommen.

228

229 I årene fremover må vi mobilisere mer av den arbeidskraften som er tilgjengelig. Det er også god
230 helse for alle dem som kan være i arbeid. En mer aktiv og offensiv arbeidsgiverpolitikk kan bidra
231 til at avgangsalderen øker, og at man beholder kompetente og erfarne medarbeidere som er
232 vanskelig å erstatte. Kommunene er store og attraktive arbeidsplasser og kommunens
233 arbeidsgiverpolitikk bør være tydelig på at man også satser på kommunens egne seniorer og
234 gjøre mer for å bidra til et inkluderende arbeidsliv. Tiltak som iverksettes bør dreie seg om forhold
235 på arbeidsplassen da forskning viser at hvordan man har det på jobben kan være en avgjørende
236 faktor i valget mellom arbeid og pensjon.

237 De fleste eldre i Norge lever gode liv. De former sin egen hverdag, er aktive og deltar i
238 sosiale fellesskap. Eldre skal kunne mestre livet og vite at de får god hjelp når de har
239 behov for det, både av pårørende og ansatte, uten at pårørende blir utslitte. Ute i
240 lokalsamfunnene finnes det gode løsninger for å sikre dette, men mange av dem brukes
241 av for få kommuner og er for tilfeldige. Alle fortjener en god og verdig eldreomsorg,
242 tilpasset egne behov. I dag er kvaliteten for tilfeldig etter hvilken kommune man bor i, og
243 for mange eldre opplever at de faller mellom to stoler.

244 Høyre vil:

- inkludere flere i arbeidslivet og legge til rette for at innbyggere som kan og vil får stå lengre i arbeid.
- at kommunens ledere tilbys relevant lederopplæring innen aldring, arbeid, holdning til alder og diskriminering, samt kunnskap om læring i voksen alder og hva som skaper en god senkarriere. Kommunens ledere bør og trenes i å gjennomføre strukturerte medarbeidersamtaler med et seniorperspektiv.
- støtte opp under flere tiltak som styrker overgangen mellom full jobb og pensjonstilværelsen.

- 253 • sikre gode transporttilbud slik at eldre enkelt kommer seg til ulike aktivitetstilbud,
254 gjerne i samarbeid med frivilligheten.
- 255 • ha flere lavterskel psykiske helsetilbud for eldre, for eksempel med tilbud om
256 individuelle samtaler eller gruppesamtaler på helse- og aktivitetsstasjonene og
257 mestrings- og livsgledekurs.
- 258 • at alle kommuner skal ha en pårørendestrategi.
- 259 • at alle pårørende tilbys avlastning og har en koordinator eller kontaktperson i
260 kommunene de kan kontakte.
- 261 • at innbyggere i større grad tilbys hjemmebesøk av leger etter behov.
- 262 • øke kunnskapen om digital sikkerhet hos eldre, slik at eldre blir trygge digitale
263 brukere.
- 264 • ha mer valgfrihet og fritt brukervalg i eldreomsorgen og hjemmehjelpen.
- 265 • styrke hjemmetjenesten og åpne for at flere kan bidra med tilbud og aktivitet til de
266 eldre gjennom hjemmetjenesten.
- 267 • sikre faglige sterke kommunale helsetjenester, og sørge for bedre sammenheng
268 mellom tjenestene.
- 269 • sikre de eldre mer valgfrihet i mat- og måltider og styrke ernæringstilbudet.
- 270 • jobbe for å begrense antall helsepersonell eldre må forholde seg til i hverdagen.
- 271 • sørge for at eldre gifte og samboende kan få bo og leve sammen på sykehjem.
- 272 • mobilisere friske eldre inn i eldreomsorgen gjennom frivilligheten.
- 273 • tilby minst en times aktivitet på eller utenfor sykehjemmet.

274 **Kompetanse og inkludering**

275 For mange står i dag utenfor arbeidslivet, og får ikke bidratt med det de kan. Samtidig
276 har både næringslivet og offentlig sektor behov for arbeidskraft. Riktig kompetanse og
277 god arbeidsdeling er en forutsetning for gode, effektive og trygge tjenester.

278 Norge må aktivt utnytte mulighetene fra ny teknologi til å styrke konkurransekraften i
279 næringslivet, styrke verdiskapingen i offentlig sektor og håndtere vår tids store
280 samfunnsutfordringer.

281 Norsk arbeids- og næringsliv er under kontinuerlig omstilling. Nye teknologiske
282 muligheter, globalisering, migrasjon og en aldrende befolkning gjør at endringene er
283 hurtige, og behovet for omskolering og kompetanseheving vil være økende.

284 Nesten 600 000 voksne har ikke fullført videregående. Samtidig vet vi at mange voksne har
285 behov for å fylle på kompetansen sin eller omskolere seg for å stå lengre i jobb. Mange av
286 tiltakene for å sikre at retten til opplæring frem til fullført videregående opplæring ligger til
287 kommunene- og fylkeskommunene og vil bli viktig å utvikle i årene som kommer.

288 Høyre vil gi flere mennesker muligheten til å lære hele livet slik at man kan stå i arbeid
289 lenger. Ingen skal oppleve å gå ut på dato i norsk arbeidsliv.

290 En stor andel personer med nedsatt funksjonsevne står utenfor arbeidslivet. Høyres mål
291 er å tilrettelegge bedre for at flere skal komme ut i arbeid og samtidig sørge for et
292 meningsfullt dagtilbud for personer som ikke er i jobb.

293 Høyre vil:

- 294 • sørge for at ingen går ut på dato gjennom at alle har mulighet og tilgang til å lære
295 hele livet.
- 296 • sikre at flere voksne som ikke har fullført videregående opplæring gis en reell mulighet til
297 fullføring av videregående skole, gjennom blant annet mer modulbasert opplæring,
298 fleksibelt opptak og økt bruk av ordningen "fagbrev på jobb".
- 299 • styrke samarbeidet om kompetanserekruttering på tvers av kommuner.
- 300 • øke tilgangen på det offentlige karriereveiledningstilbudet slik at flere kan
301 omskolere seg eller skifte arbeid i voksenalder.
- 302 • at realkompetanse skal vektlegges mer ved ansettelse i kommunen.
- 303 • at Ungt Entreprenørskap skal brukes som et aktivt verktøy i skolen.
- 304 • fortsette satsingen for å inkludere flere i arbeidslivet, og oppfordre alle kommuner
305 til å innføre målet om at fem prosent av de nyansatte i staten skal være personer
306 med hull i CV-en, eller nedsatt funksjonsevne.
- 307 • oppfordre kommunene til å skape flere arbeidsplasser for mennesker med
308 utviklingshemming, slik som for eksempel gjennom stiftelsen HELT MED.
- 309 • at alle kommuner skal tilrettelegge for varig tilrettelagte arbeidsplasser.
- 310 • at kommunene skal ha en gründerhjelp for dem som ønsker å starte bedrift.

311 **Samferdsel**

312 Det er en styrke for Norge at vi har bosetting i hele landet. Det krever samtidig at vi bygger
313 infrastruktur som knytter landet sammen, noe som er avgjørende for at folk og varer skal komme
314 raskt frem og trygt hjem. Kommunen og fylkeskommunen har viktige ansvarsområder når det
315 kommer til samferdselspolitikken, både når det kommer til planlegging og vedlikehold av vei,
316 bane og tog, men også når det kommer til kollektivtrafikk og byveksttaler.

317 Høyre mener at ved planlegging av samferdsel og kollektivsystem bør man planlegge
318 hele arbeidsmarkedsregioner i sammenheng. Da vil man ha et system som er tilpasset
319 behovet hos lokalbefolkningen.

320 Høyre vil:

- 321 • at fylkeskommunen skal gjøre samfunnsøkonomiske vurderinger ved utbygging av
322 fylkesveier.
- 323 • at vedlikehold av kommunale veier skal bli høyere prioritert i kommunene.
- 324 • tilrettelegge hele arbeidsmarkedsregioner gjennom helhetlig planleggingen av
325 samferdsel og kollektivsystem.
- 326 • etablere "hjertesoner" rundt alle barnehager og barneskoler. En hjertesone rundt
327 skolen gjør det tryggere for elevene å gå eller sykle til og fra skolen.
- 328 • prioritere trafiksikkerhet og at det legges til rette for myke trafikanter.
- 329 • bruke anbudsprosesser aktivt for å nå målet om en utslippsfri kollektivtrafikk.
- 330 • prioritere grønn transport og utslippsfrie kollektivløsninger.
- 331 • innføre lav- og nullutslippskriterier i alle nye tilbud for fergesamband.
- 332 • tilrettelegge for grønne løsninger i havneinfrastrukturen, for eksempel gjennom økt
333 tilgang til landstrøm.

334 **En grønnere kommune**

335 Norske kommuner må gå foran i det grønne skiftet, og bidra til en klima- og miljøpolitikk
336 som kutter utslipp og tar vare på naturen. Vi skal ikke stanse utviklingen, men skape
337 grønne jobber og muligheter for verdiskaping. Vi skal nå klimamålene med tiltak som
338 monner, ikke symbolpolitikk.

339 For å få til dette, må vi ha næringslivet med på laget. Vi må stille klimakrav, satse på
340 teknologi og gjøre det lønnsomt å velge grønt. Vi må skape en mer sirkulær økonomi og
341 unngå overforbruk. Kommunene har en nøkkelrolle i klimakampen gjennom arbeid med
342 grønn transport, grønn kommuneforvaltning og grønn kommuneplanlegging. Høyre
343 mener at det er viktig å legge til rette for transformasjon og redusere kostnadene slik at
344 flere bygg gjenbrukes istedenfor å bygge nytt.

345 Høyre vil:

- 346 • at det legges opp til flere klimaforlik mellom kommuner.
- 347 • sikre helhetlig struktur og planer for grøntområder, gjennom å sikre parker, torg og
348 møteplasser, samt tilgang til fjord, elver og bekker.

- 349 • at det ved nybygg stilles krav til klimavennlig materialbruk, holdbarhet, sirkularitet
350 og livsløpsstandarder. Byggeplasser skal være fossilfrie der det er mulig og på
351 sikt utslippsfrie.
- 352 • styrke bevilgningen til, og øke satsene for ENØK-tiltak som reduserer
353 strømforbruk, som isolering, bytte av vinduer og innføring av solcelle for
354 privatpersoner, næringsliv og gårdeiere.
- 355 • styrke ENØK-ordningen gjennom forenkling og tilpasning av søknadsformatet og
356 sikre tilgjengeliggjøring av enkel og nødvendig informasjon knyttet til enøk-
357 ordningene.

358 **Familie, kultur og fritid**

359 Alle skal kunne delta på fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldrenes lommebok. Gjennom
360 fritidsaktiviteter møter man venner, har det gøy sammen og får viktig erfaring. Men det er ikke
361 alle som barn og unge som har mulighet til å delta på grunn av økonomi. Høyre vil at alle barn
362 skal ha mulighet til å delta i fritidsaktiviteter, enten det er organisert eller uorganisert.

363 Interessen for e-sport vokser i rekordfart og har de siste årene også fått et betydelig
364 endret omdømme i positiv forstand. E-sport og gaming er sosialt, både som
365 læringsarena og i arbeidslivet, og er et verdifullt pedagogisk verktøy i undervisningen
366 som gir elevene tilleggskompetanse som vil være sterkt etterspurt i fremtiden.

367 Høyre vil:

- 368 • sikre flere gratis fritidsaktiviteter til barn fra lavinntektsfamilier
- 369 • at offentlig støtte ikke skal bidra til økt konkurranse for private kulturaktører.
- 370 • at offentlige bygg/kulturbygg skal være tilgjengelig for barne- og ungdomsorganisasjoner.
- 371 • se på regelverket for frivillighet og gjøre det enklere å delta.
- 372 • legge til rette for frivillige aktører både som leverandører av offentlige tjenester og
373 for å mobilisere frivillige som kompletterer de offentlige tjenestene - eksempelvis
374 besøkstjenester og leksehjelp.
- 375 • styrke og videreføre utlånsordninger til fritidsaktiviteter.
- 376 • stimulere til et mangfoldig og tilrettelagt idrettstilbud i samarbeid med idretten,
377 frivilligheten og lokalt næringsliv, som bidrar til at flere får et fritidstilbud.
- 378 • prioritere utvikling av attraktive, bærekraftige og fremtidsrettede aktivitetsarenaer
379 som er tilrettelagt for sambruk og flerbruk.
- 380 • aktivt jobbe for å spre informasjon om kultur- og fritidstilbud i kommunen

- 381 • etablere en støtteordning til kommuner som sitter som eier og forvalter av
- 382 kulturminner av nasjonal verdi.
- 383 • legge til rette for samarbeid med næringsliv, boligbyggelag og andre om bygging
- 384 av idrettsanlegg, herunder svømmeanlegg, spesielt i kommuner og storbyer som
- 385 har dårlig dekning.
- 386 • sørge for at flere flerbrukshaller og kulturhusarenaer er tilrettelagt for datatreff og
- 387 e-sportskonkurranser.
- 388 • styrke frivilligheten og idrettens rolle i integreringsarbeidet gjennom støtte til
- 389 lavterskeltilbud og aktivitetsguider.

390 **En digital kommune**

391 For å skape moderne kommuner må vi bruke flere digitale løsninger – både for å forenkle
392 tjenestene, men også for å sikre at vi bruker arbeidskraften vår på best mulig måte.

393 Det er et stort potensial for å utnytte ny og digital teknologi til å legge til rette for at nye
394 bedrifter kan starte opp basert på nye forretningsmodeller. Det krever moderne digital
395 infrastruktur med tilstrekkelig kapasitet.

396 Høyre vil:

- 397 • tilby eldre digital assistanse, f.eks. en ordning med digital hjemmehjelp eller på
- 398 bibliotek og servicetorg.
- 399 • støtte frivillige organisasjoner som jobber for å hindre digitalt utenforskap, for
- 400 eksempel Seniornett.
- 401 • ha et alternativ for de som ikke har mulighet til å være med i det digitale samfunnet
- 402 • gi ENØK-støtte for velprøvde teknologier for å fange opp også personer med dårlig økonomi.
- 403 • skape digitale saksbehandlingssystemer som er brukervennlige og gir
- 404 innbyggerne god oversikt.
- 405 • at kommunene utvikler brukervennlige digitale løsninger for byggesaksøknader
- 406 som også gir innbyggerne oversikt over status for egen søknad.

Vedtatte endringsforslag på Rogaland Høyres årsmøte 18.-19. februar 2023 som oversendes Landsmøtet:

61	Nytt kulepunkt, øvrige forskyves: • Gå i bresjen for avvikling av kommunale regler og forskrifter som ikke er lovpålagt men som reduserer og fordyrer boligbygging, særlig i bysentrum og pressområder
63	Nytt punkt: "Ta i bruk automatisert og forenklet saksbehandling i saker av ikke-prinsipiell karakter."

100		Nytt punkt: "Se hvordan Husbanken kan brukes som hjelpemiddel for å motivere unge til å kjøpe bolig i kommuner som sliter med fraflytting."
162		Nytt kulepunkt: • Sikre minoritetskompetanse i laget rundt barnet og ved helsetilbud rettet mot barn og unge.
162		Nytt punkt: "Sette generelle krav for elevenes skolemiljø, inspirert av Arbeidsmiljøloven"
162	162	Nytt punkt: "innføre fritt skolevalg i alle fylkeskommuner"
162	162	Nytt punkt: "Tilpasse læringen til den enkelte elevs behov og interesser"
162	162	Nytt punkt: "Strebe etter et bredt spekter av tilbud om valgfag fra tidlig alder for å fremme nysgjerrighet og inspirasjon til videre læring i skoleløpet."
162	162	Nytt punkt: "Motivere lærere til å tenke kreativt i undervisning for å skape et engasjerende miljø for elevene."
192	192	Nytt punkt: "Gi asylsøkere rett til å begynne og fullføre videregående utdanning dersom de begynner før de er 25 år"
229	229	Nytt punkt: Sikre at alle helsesykepleierene i skolene har oppdatert kompetanse innenfor ungdoms psykiske helse og akutt psykisk helsehjelp.
282	282	Legge til: tilby minst en times aktivitet på eller utenfor sykehjemmet... "hver dag."
283	283	Nytt punkt: "Satse på og bygge ut flere demenslandsbyer"
333		Kulepunktet skrives om: • Bedre vedlikehold av kommunale veier gjennom mer effektiv ressursutnyttelse
339	341	Erstatte punktene med: "bruke anbudsprosesser aktivt for å nå målet om utslippsfrie kollektiv- og fergesamband."
402	402	Nytt punkt: "legge tilrette for lavterskel møteplasser for ungdom"
419		Nytt punkt: "Tilby unge digital skolehelsetjeneste som supplement til den fysiske."